

Darbības vārda persona un skaitlis

Katrai darbībai ir iespējami 3 veidu darītāji – personas.

Darītāji var būt cilvēki, citas dzīvas būtnes, priekšmeti un pat parādības.

1.persona

Darītājs par sevi var teikt: **es / mēs.**

Es **spēru.**

Es **vāru.**

Es **lidošu.**

Mēs **spērām.**

Mēs **vārām.**

Mēs **lidosim.**

2.persona

Par darītāju var teikt: **tu / jūs.**

Tu **spīdēji.**

Tu **kūpi.**

Tu **krāsosi.**

Jūs **spīdējāt.**

Jūs **kūpat.**

Jūs **krāsojiet.**

3.persona

Par darītāju var teikt: **viņš, viņa / viņi, viņas.**

Viņš **peldēja.**

Viņš **lēkā.**

Viņš **augš.**

Viņa **peldēja.**

Viņa **lēkā.**

Viņa **augš.**

Viņi, viņas
peldēja.

Viņas
lēkā.

Viņi
augš.

1.uzdevums. Grupē darbības vārdus atbilstoši personai!

1.persona es /mēs

2.persona tu /jūs

3.persona viņš, viņa/
viņi, viņas

skrienu

zaigojat

vizinās

brīnies

smejies

pelna

tupam

skatās

velkam

2.uzdevums. Grupē darbības vārdus atbilstoši skaitlim!

Vienskaitlis (es, tu, viņa, viņš)

Daudzskaitlis (mēs, jūs, viņas, viņi)

tīsiēt

likāt

snaudu

vēlām

rūksiet

ķersi

iesim

lasīšu

kārtoju

rāvāt

proti

kriti

**Secinājums. Darbības vārdam var noteikt:
laiku, personu un skaitli.**

Darbības vārdam pamatformā to noteikt nevar, tādēļ šo formu sauc par nenoteiksmi.

Brauc. Viņš brauc vai viņi brauc? Vienskaitlis vai daudzskaitlis?

Pikojos. Tagadnē pikojos vai pagātnē pikojos?

Ir vārdi, kuriem laiku, personu un skaitli var noteikt tikai saistībā ar citiem vārdiem.

Šoziem Uzgriezniņis bieži brauc ar ragutiņām, bet es pikojos.

Nu, vai skaidrs?

**3.uzdevums. Analizē darbības vārdus! Atzīmē tabulā atbilstošo!
Personu norādi ar ciparu, skaitli ar burtu d vai v.**

Vārdu savienojums	Pagātne		Tagadne		Nākotne	
	persona	skaitlis	persona	skaitlis	persona	skaitlis
Celtnieks būvēja	3.	v				
Es dzirdu						
Zaķi lēkāja						
Mēs rotāsim						
Kuģis tuvojas						
Jūs varēsiet						